

Participace mateřské školy a rodiny na výchově dětí předškolního věku

Bc. Sandra Bejdáková

JAKÝ JE ROZDÍL MEZI
SPOLUPRÁCÍ A SPOLUÚČASTÍ?

PŘÍKLADY

SPOLUÚČAST:

- Otevřenost školy (vstupování do tříd, příchody...)
- Konzultační hodiny (podklady pro diskusi)
- Společné plánování (pedagogické rady, schůzky, nástěnky...)
- Spoluúčast při vlastním hodnocení školy (dotazníky, ankety...)
- Účast rodičů ve třídě (seznámení s kulturou, pečení, povolání)
- Vzdělávací akce (účast učitelů a rodičů, jen rodičů)

SPOLUPRÁCE:

- Informace - nástěnky, časopis, web, bulletiny...
- Akce pro rodiče (posezení, oslavy, tvořivá odpoledne)
- Společné prožití volných chvil (výlety, ŠVP) = spolupřipravuje MŠ i rodiče
- Akce pořádané rodiči (bazar, představení pro děti, sportovní odpoledne)
- Sponzoring

POŽADAVKY RVP PV

- Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje **oboustranná důvěra** a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě **partnerství**.
- Učitelé **sledují konkrétní potřeby** jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu zde **vstupovat do her** svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně **informováni** o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se **spolupodílet při plánování** programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.
- Učitelé pravidelně **informují rodiče o prospívání jejich dítěte** i o jeho individuálních **pokrocích v rozvoji i učení**. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.
- Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči **ohleduplně**, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.
- Mateřská škola **podporuje rodinnou výchovu** a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům **poradenský servis** i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

RŮZNÉ ROLE RODIČŮ VE VZTAHU K MATEŘSKÉ ŠKOLE

- Rodiče jako **zákazníci/klienti** (konkrétní školu volí záměrně, požadavek kvalifikovaných učitelů, škola je povinna dávat informace)
- Rodiče jako **problém** („špatní rodiče“ (nezajímají se), „snaživí rodiče“ (přehnaně aktivní, dělají věci za dítě))
- Rodiče jako **výchovní partneři** (rádi si vyměňují informace, pomáhají dítěti, ochotni pomoci třídě svého dítěte)
- Rodiče jako **sociální partneři** (pomáhají s ovlivňováním rozhodování o důležitých věcech v MŠ)
- Rodiče jako **občané** (budou se zajímat o MŠ i po skončení docházky dítěte, chápou roli MŠ také k jinému účelu, zdůrazňují občanskou výchovu)

(Rabušicová a kol, 2004)

POVINNOSTI UČITELE MATEŘSKÉ ŠKOLY VE VZTAHU K RODIČŮM:

- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči;
 - umožňuje rodičům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností;
 - umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy i na jeho hodnocení;
 - umožňuje rodičům aktivně se podílet na adaptačním procesu;
 - vede s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení (pravidelná individuální konzultační činnost, práce s portfoliem dítěte, aj.).
-
-

POTŘEBNÉ DOVEDNOSTI UČITELE VE VZTAHU K RODIČŮM

- dovednost navazovat kontakt s rodiči dětí,
 - dovednost vhodně sdělit výsledky svých zjištění jednotlivým rodičům nebo celé skupině rodičů,
 - dovednost iniciovat a řídit diskuse s rodiči,
 - dovednost sdělovat požadavky a instrukce k jejich splnění tak, aby vytvořily podmínky pro jejich přijetí rodiči,
 - dovednost přesvědčit rodiče o tom, že učiteli záleží na příznivém edukačním vývoji každého dítěte.
-
-
-
-

JAK ÚSPĚŠNĚ ZAPOJIT RODIČE DO VZDĚLÁVÁNÍ?

-
- asti
- vat se s rodiči lně (lní
a vyhovují rodině i učiteli)

JAK ÚSPĚŠNĚ ZAPOJIT RODIČE DO VZDĚLÁVÁNÍ?

- ctu k roli rodičů
- vejte najevo vděk za sebemenší pomoc, ochotu
- skat celou rodinu
- Podněcujte participaci – způsoby, jak se zapojit
- ní apod.)
- vejte tána)
- ch
- te i rodiny - pozitivní hodnocení
- tnost – informace o rodině jsou důvěrné

ROZHOVOR S RODIČI - UMĚNÍ NASLOUCHAT

K NASLOUCHÁNÍ JSOU POTŘEBA UŠI, MOŽNÁ BYCHOM MĚLI MÍT DOKONCE 4:

- **Vztahové ucho - já o něm (Sebeodhalení)**

Co je to zač? Co se s ním právě děje?

- **Věcné ucho - v čem je problém (Věcná zpráva)**

Jak mám pochopit věcnou stránku?

- **Apelové ucho - co dělat (Výzva)**

Co je dobré udělat teď, když už o tom vím?

- **Vztahové ucho - on o mně, vysílač ke mně (Vztah)**

Jaký má vztah druhá osoba ke mně? Co si o mně myslí? Jaký má pocit, jak se mnou zachází?

Sdělení o sobě:
Co odhaluje o sobě?

Věcný aspekt:
O čem mluví?

Apel:
Co chce ode mě?

Vztahový aspekt:
Jaký má ke mně vztah?

ROZHOVOR S RODIČEM

Paralela s tenisovou hrou (nemohu určit, co se bude odehrávat ani výsledek)

- Rozhovor jako prostor: hřiště pro dialog, kdy oba aktéři spoluutvářejí jeho průběh a mají vliv na výsledek.
 - Výsledek je ovlivněn:
 1. chováním rodiče - vztah
 2. tématem rozhovoru - příprava, naladění
 3. místem a časem - prostředí pro rozhovor
 4. vašimi motivy, cíli a zkušenostmi
-
-
-
-

ROZHOVOR S RODIČI: RADY A DOPORUČENÍ

- Je důležité, aby rodiče od prvních setkání s Vámi cítili, že jsou ve škole vítáni a že dostanou užitečné informace.
 - Neočekávejte, že všichni rodiče budou mít ke škole kladný vztah.
 - Setkání učitele s rodiči by měla být časově přiměřená (většinou spíše krátká) a jejich závěr by měl vyznít pozitivně.
 - Rodiče za Vámi přišli kvůli svému dítěti. Neporovnávejte před nimi děti a nemluvte s nimi o jiných dětech.
 - Na rozhovor s rodiči se dobře připravte. Myslete na to, že jste po celou dobu setkání s rodiči stále v zaměstnání a vystupujte profesionálně.
 - Na přivítanou rodičům podejte ruku, usmějte se a očima navažte kontakt.
 - Vyvarujte se obsáhlých rozmluv o sobě, o svém osobním životě a o svých problémech.
 - Nemluvte jen o nepříjemných věcech. Začněte něčím pozitivním a také něčím nadějným skončete. Pamatujte si zásadu, že dřív než řeknete něco negativního, je třeba mluvit o věcech pozitivních.
-
-
-
-

ROZHOVOR S RODIČI: RADY A DOPORUČENÍ

- Neslibujte rodičům pod nátlakem něco, čeho byste mohli později litovat.
 - Nepoučujte rodiče. Rodičům i Vám záleží na tomtéž - aby se dítě dobře vyvíjelo.
 - Uvažte, ve kterých závažných případech může být užitečná (nebo nezbytná) stručná písemná dokumentace k tomu, co se stalo, koho se to týká a jak bude záležitost řešena. Kopii zápisu by měli mít k dispozici také rodiče a vedení školy.
 - Zveřejněte hodiny, ve kterých Vám mohou rodiče volat do školy. Dny, kdy mohou dojít na individuální konzultaci.
 - Pokud jsou rodiče rozvedeni, zeptejte se jich, jak chtějí dostávat zprávy.
 - Vždy když s rodiči hovoříte, nezapomeňte jim říct, co jejich dítě umí a jaké má přednosti.
 - Nezapomínejte také, že jste vzdělaní specialisté v oboru a umíte pracovat s dětmi. Předkládejte rodičům konkrétní návrhy, ale vždy připouštějte jiná možná řešení.
-
-
-
-

CO RODIČE Z ÚSPĚŠNÉ SPOLUPRÁCE ZÍSKÁVAJÍ:

- m)
- let na jeho průběhu
- m
- te
- s
- mi aktivitami
-
- mi rodiči

LITERATURA

- Sheedyová-Kurcinková, M. (1998) *Problémové dítě v rodině a ve škole*. Praha: Portál.
 - Rabušicová, M., Šedová, K., Trnková, K., Čiháček, V. (2004) *Škola a/versus/ rodina*. Brno: MU.
 - Lindner, U., (2019) *Pozor, rodiče ve školce!* Praha: Portál.
 - Lažová, L., (2013) *Mateřská škola komunikuje s rodiči*. Praha: Portál.
 - Čapek, J., Lauermann, M., Příkazská, I. (2017) *Jak budovat dobrý vztah s rodiči* Praha: Raabe
-
-

DĚKUJI ZA POZORNOST

